

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 9 Μαρτίου 2021 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αποκάρδου Πρόεδρος, Μαργαρίτα Κανάβα Εισηγήτρια και Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου (δυνάμει της υπ' αριθμ. 30/2021 Πράξης Αναπλήρωσης του Προέδρου ΑΕΠΠ) Μέλη.

Για να εξετάσει την από 28.01.2021 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 238/28.01.2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «προσφεύγων»), που εδρεύει στη ..., οδός ..., αριθμ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ...(εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της με αριθμ. πρωτ. ...απόφασης του Διοικητή περί έγκρισης των από 14.12.2020 Πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού αναφορικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων περί αξιολόγησης τεχνικών προσφορών (εφεξής η «προσβαλλόμενη»).

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το σκέλος που απορρίπτεται η προσφορά του.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5

Αριθμός απόφασης: 567/2021

παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 1.416,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 26.01.2021 πληρωμή στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης) το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης για την οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι 283.200,00 μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή, με τη υπ' αριθμ. ...διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοιχτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για τη σύναψη συμφωνίας πλαίσιο τετραετούς διάρκειας με αντικείμενο «Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων του ...» και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, προϋπολογισθείσας συνολικά δαπάνης 351.168,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή, η προκήρυξη της ως άνω σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 13.10.2020 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δε πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε καταχωρήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ την 15.10.2020 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ ....

4. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου της, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 28.01.2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφέροντες, μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, στις 19.02.2021 β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος I του Π.Δ. 39/2017 και γ)

Αριθμός απόφασης: 567/2021

κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν . 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

6. Επειδή, ο προσφεύγων, ως προσφέρων του υπό κρίση διαγωνισμού, θεμελιώνει πρόδηλο έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης, ως προς το μέρος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του.

7. Επειδή την 28.01.2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη, από το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό κρίση προσφυγής σε όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού.

8. Επειδή με την υπ' αριθμ. 268/2021 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής της προσφυγής το Μέλος Ι. Θεμελή καθώς και ημερομηνία συζήτησης, και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής. Κατόπιν δε του με αριθμ. πρωτ. Γρ. Πρ. 384/23.03.2021 εγγράφου του Προέδρου της ΑΕΠΠ με θέμα «Αναπλήρωση Μελών», εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 566/2021 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου με την οποία ορίστηκε Εισηγήτρια της προσφυγής το Μέλος Μ. Κανάβα.

9. Επειδή με το με αριθμ. πρωτ. ... έγγραφο της αναθέτουσας αρχής ανεστάλη η συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι την έκδοση απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής.

10. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ την 3.02.2021 μέσω της επικοινωνίας του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού τις απόψεις της επί της προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα αυθημερόν.

11. Επειδή ο προσφεύγων στις 26.02.2021 κατέθεσε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού υπόμνημα επί των απόψεων του αναθέτοντος φορέα. Το ως άνω υπόμνημα κατατέθηκε εμπροθέσμως σύμφωνα με το τελευταίο

Αριθμός απόφασης: 567/2021

εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, όπως αυτό προστέθηκε με το ν. 4605/2019 (ΦΕΚ 52/A/1-4-2019), δοθέντος ότι η συζήτηση για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής ορίσθηκε στις 9.03.2021 και, ως εκ τούτου, λαμβάνεται υπόψη από το αποφασίζον Κλιμάκιο.

12. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

13. Επειδή στον υπό κρίση διαγωνισμό συμμετείχαν τρεις οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων ο προσφεύγων, ο οποίος υπέβαλε τη με αριθμ. συστήματος ... προσφορά του. Σύμφωνα με το από 14.12.2020 Πρακτικό, η Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος διότι «δεν έχει συμπληρώσει το υποβληθέν Φύλλο Συμμόρφωσης σύμφωνα με το υπόδειγμα της Προσθήκης «...» του Παραρτήματος «...» της διακήρυξης (αναγραφή όλων των παραγράφων και υποπαραγράφων των Λειτουργικών Απαιτήσεων για τις οποίες δηλώνεται συμμόρφωση) και ως εκ τούτου δεν έχει συμπεριληφθεί το σύνολο των Λειτουργικών Απαιτήσεων της Υπηρεσίας (Παράρτημα «...»). Σύμφωνα με την παράγραφο... του άρθρου ...του Παραρτήματος «...»(Ειδικό Όροι) «...όλοι οι παράγραφοι των Λειτουργικών Απαιτήσεων θεωρούνται «ΑΠΑΡΑΒΑΤΟΙ ΟΡΟΙ» και η μη τήρηση αυτών, συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς». Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο ... του άρθρου ... του Παραρτήματος «...»(Γενικοί Όροι) της διακήρυξης, η προσφορά απορρίπτεται». Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε, μεταξύ άλλων, το ως άνω Πρακτικό

14. Επειδή ο προσφεύγων, επικαλούμενος την παρ. ... του άρθρου ...του Παραρτήματος ..., τα άρθρα ... και... των Ειδικών όρων και την Προσθήκη ... του Παραρτήματος ... της διακήρυξης ισχυρίζεται τα ακόλουθα : «[...] Εν προκειμένω μη νόμιμα και κατά παράβαση των αρχών της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων απορρίφθηκε η τεχνική προσφορά μου [...] καθώς σε πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης (άρθρο ... παρ. ... του Παραρτήματος ... της

Αριθμός απόφασης: 567/2021

διακήρυξης, άρθρο... των ειδικών όρων του Παραρτήματος... της διακήρυξης και ΠΡΟΣΘΗΚΗ «...» ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «...» της διακήρυξης) υπέβαλα το Έντυπο Συμμόρφωσης με τις Λειτουργικές Απαιτήσεις υπηρεσιών καθαριότητας (βλ. Ηλεκτρονικό Αρχείο «ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ», που επισυνάπτεται κατωτέρω), το οποίο υποβλήθηκε σύμφωνα με το υπόδειγμα της Προσθήκης «...» του Παραρτήματος «...» της διακήρυξης και έχουν αναγραφεί σε αυτό όλες οι παράγραφοι και υποπαραγράφοι των Λειτουργικών Απαιτήσεων (Απρίλιος 2020) της Υπηρεσίας σύμφωνα με το Παράρτημα ..., με τις οποίες δηλώνω ότι συμφωνώ.

[...] Εκτός του ανωτέρω εγγράφου, το οποίο υποβλήθηκε στον Φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής -τεχνικής προσφοράς και είναι σύμφωνο με το υπόδειγμα της Προσθήκης «...» του Παραρτήματος «...», περιλαμβάνει δε όλες τις παραγράφους και υποπαραγράφους των Λειτουργικών Απαιτήσεων της Υπηρεσίας σύμφωνα με το Παράρτημα... υπέβαλα εκ περισσού και το «ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ...» στο οποίο περιλαμβάνονται αυτούσιες οι προσθήκες στο Παράρτημα ..., τις οποίες ωστόσο ανέφερα και στο Έντυπο συμμόρφωσης και δήλωσα ότι συμφωνώ. Τέλος υπέβαλα και την από 25.11.2020 Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία δηλώνω ρητώς ότι: «Αποδέχομαι πλήρως και ανεπιφυλάκτως όλους τους όρους της παρούσας διακήρυξης.».

Σύμφωνα με τα παραπάνω μη νόμιμα αποκλείστηκε η τεχνική προσφορά μου από τον διαγωνισμό καθώς αυτή είναι απολύτως σύμφωνη με τους απαράβατους όρους της διακήρυξης, συνεπώς πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη ως προς το μέρος αυτής που κρίθηκε μη αποδεκτή η Τεχνική Προσφορά μου και να συνεχίσω στα επόμενα στάδια του διαγωνισμού».

15. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της ισχυρίζεται ότι : « [...]β. Στο Παράρτημα «...» της διακήρυξης, άρθρο ..., παράγραφος ..., καθορίζεται ότι «ο διαγωνισμός θα διενεργηθεί με βάση τις Λειτουργικές Απαιτήσεις της Υπηρεσίας και οι τεχνικές προσφορές των προμηθευτών θα συνταχθούν με βάση αυτές». Οι Λειτουργικές Απαιτήσεις της Υπηρεσίας,

Αριθμός απόφασης: 567/2021

αναρτήθηκαν στο Εθνικό Σύστημα Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) ως αυτοτελές αρχείο με τίτλο «ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ...», στο οποίο και περιγράφονται αναλυτικά με αριθμημένες παραγράφους και υποπαραγράφους.

γ. Η εταιρεία «...», δεν συμπλήρωσε στο υποβληθέν Έντυπο Συμμόρφωσης το σύνολο των υποπαραγραφών των Λειτουργικών Απαιτήσεων που αναρτήθηκαν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του διαγωνισμού ως όφειλε, σύμφωνα με τις οδηγίες της Προσθήκης «...» του Παραρτήματος «...» της (δ) σχετικής διακήρυξης.

δ. Η Υπηρεσία μας εκτιμά ότι, η (στ) σχετική προσφυγή της εταιρείας «...» κρίνεται πράξη αβάσιμη, εφόσον οι υποπαράγραφοι που δεν αναγράφηκαν στο Έντυπο Συμμόρφωσης από την προσφεύγουσα εταιρεία, φέρουν ξεχωριστή αρίθμηση στο πρότυπο αρχείο των Λειτουργικών Απαιτήσεων και άρα νοούνται ως ξεχωριστοί υποπαράγραφοι του κυρίως κειμένου. Επομένως, η μη συμμόρφωση με αυτές, αποτελεί λόγο απόρριψης της τεχνικής προσφοράς της εν λόγω εταιρείας».

16. Επειδή ο προσφεύγων στο υπόμνημά του προβάλλει τα εξής : « [...] η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις περιλαμβάνει και συμπληρωματική αιτιολογία απόρριψης, η οποία δεν είχε περιληφθεί στην προσβαλλόμενη απόφαση [...]

Πλην όμως η ανωτέρω συμπληρωματική αιτιολογία απόρριψης είναι πρωτίστως μη νόμιμη και ακυρωτέα ως αόριστη, καθώς η Αναθέτουσα Αρχή δεν αναφέρει ποιες υποπαραγράφους δήθεν παρέλειψα να αναγράψω στο Έντυπο Συμμόρφωσης ενώ στην αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς άλλης συμμετέχουσας ανέφερε συγκεκριμένα ποιες υποπαραγράφους δεν ανέφερε αναφέροντας μάλιστα αριθμό, τίτλο και σελίδα των Λειτουργικών απαιτήσεων [...] Σε κάθε περίπτωση η συμπληρωματική αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς μου είναι παντελώς αβάσιμη καθώς στο Έντυπο Συμμόρφωσης που υπέβαλα συμπεριλαμβάνονται όλες οι παράγραφοι και υποπαράγραφοι των Λειτουργικών Απαιτήσεων που αναρτήθηκαν στην ηλεκτρονική

Αριθμός απόφασης: 567/2021

πλατφόρμα του διαγωνισμού. Συγκεκριμένα σύμφωνα με την υποσημείωση ... του Υποδείγματος Εντύπου Συμμόρφωσης που περιλαμβάνεται στην ΠΡΟΣΘΗΚΗ «...» του Παραρτήματος «...» της διακήρυξης αναφέρεται ότι: «(...) Αναγράφεται ο αριθμός παραγράφου ή υποπαραγράφου των Λειτουργικών Απαιτήσεων, για τις οποίες δηλώνεται συμμόρφωση (Παράδειγμα: ...). Στον πίνακα του εντύπου αναγράφονται απαραίτητα όλες οι παράγραφοι και υποπαράγραφοι του κυρίως κειμένου.»

Σύμφωνα με τα παραπάνω στο Έντυπο Συμμόρφωσης περιλαμβάνονται αναλυτικώς:

Η παράγραφος ... με τίτλο «Σκοπός», που βρίσκεται στην σελίδα ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Περιγραφή του έργου», που βρίσκεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Τεχνικός εξοπλισμός- όροι που πρέπει να πληρούνται», που βρίσκεται, στη σελίδα ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Απαραίτητα, μηχανήματα και εξοπλισμοί», που βρίσκεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Λοιπά υλικά και εξοπλισμός», που βρίσκεται στη σελίδα ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος... με τίτλο «Απαραίτητα προϊόντα Καθαρισμού και Απολύμανσης», που βρίσκεται στη σελίδα ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Ειδικοί όροι και προδιαγραφές Καθοριστικών προϊόντων», που βρίσκεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Ειδικές οδηγίες Χρήσης Καθοριστικών προϊόντων», που βρίσκεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Προσωπικό του συνεργείου καθαρισμού», που βρίσκεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η

Αριθμός απόφασης: 567/2021

παράγραφος... με τίτλο «Γενικές οδηγίες για τον τρόπο καθαρισμού του Νοσοκομείου - γενικά», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφοι; ...με τίτλο «Τρόποι σφουγγαρίσματος», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφοι; ... με τίτλο «Είδη που καθαρίζονται στο τέλος εργασίας, που περιλαμβάνεται στη σελίδα... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο « Απολύμανση θήκης υγρού σαπουνιού», που περιλαμβάνεται στη σελίδα ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Καθαριότητα αίματος σε επιφάνεια», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Οδηγίες εργασίας για τους καθαριστές», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Κώδικας χρωμάτων για την καθαριότητα», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφοι; ...με τίτλο «Απορρίμματα», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Περιγραφή για τις βασικότερες εργασίες καθαρισμού», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Προγραμματισμός εργασιών καθαρισμού- συχνότητα εκτέλεσης», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαντήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η παράγραφος ... με τίτλο «Ωράριο εργασιών καθαρισμού», που περιλαμβάνεται στην σελίδα ...των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η Προσθήκη ... με τίτλο «Απαραίτητες εργασίες - συχνότητα εκτέλεσης», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η Προσθήκη ... με τίτλο «Ωράριο εργασιών καθαρισμού», που περιλαμβάνεται στις σελίδες ...

Αριθμός απόφασης: 567/2021

των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η Προσθήκη ... με τίτλο «Γενικές οδηγίες για την διαχείριση απορριμμάτων» που περιλαμβάνεται στην σελίδα ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», η Προσθήκη ... με τίτλο «Ορισμοί εργασιών καθαριότητας» που περιλαμβάνεται στις σελίδες ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ», και τέλος η Προσθήκη ... με τίτλο «Χώροι στρατοπέδου που θα καθαρίζονται», που περιλαμβάνεται στην σελίδα ... των λειτουργικών απαιτήσεων, στην οποία έχω δηλώσει ότι «Συμφωνώ». Σύμφωνα με τα ανωτέρω συμπεριλήφθηκαν όλες οι παράγραφοι και υποπαράγραφοι των λειτουργικών απαιτήσεων και μη νόμιμα υποστηρίζει η Αναθέτουσα Αρχή το αντίθετο.

Σε κάθε περίπτωση είναι σαφές ότι όλοι οι όροι και οι προϋποθέσεις που τίθενται στην διακήρυξη πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται ουσιαστικά και όχι τυπολατρικά με βασικό γνώμονα την εξυπηρέτηση της θεμελιώδους αρχής του ελεύθερου, πραγματικού και αποτελεσματικού ανταγωνισμού που εγγυάται την ακώλυτη πρόσβαση όλων των υποψηφίων στην αγορά των δημόσιων συμβάσεων (βλ. Α. Σπυρίδωνος, «Δημόσιο συμφέρον και λόγοι αποκλεισμού υποψηφίων στις δημόσιες συμβάσεις», ΘΠΔΔ 6/2017, σελ. 537 επόμε.). Δεδομένου λοιπόν ότι για την συμπλήρωση του Εντύπου Συμμόρφωσης που περιλαμβάνεται στην ΠΡΟΣΘΗΚΗ «...» του Παραρτήματος «...» απαιτούνταν η αναφορά των παραγράφων και υποπαραγράφων - οι οποίες προκύπτουν άλλωστε και από τα «ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ» όπως περιλαμβάνονται στη σελίδα ... του Τεύχους «ΤΕΧΝΙΚΕΣ -ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ... ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020»- τις οποίες, όπως αναλυτικά παραθέτω ανωτέρω, τις συμπεριέλαβα όλες, οποιαδήποτε άλλη απαίτηση τις Αναθέτουσας Αρχής συνιστά υπέρμετρη τυπολατρία και οδηγεί σε αποκλεισμό προσφοράς για ασήμαντο λόγο, προκαλώντας αδικαιολόγητο περιορισμό του ανοίγματος των δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό, την στιγμή που η προσέγγιση του δικαίου της Ένωσης είναι ότι ο διαγωνιζόμενος μπορεί να αποκλείεται μόνο για παράβαση

Αριθμός απόφασης: 567/2021

των ουσιωδών όρων της Διακήρυξης και μόνον εφόσον η παράβαση αυτή δεν μπορεί να θεραπευθεί μέσω διευκρινίσεων. [...]όλως επικουρικώς, εφόσον κριθεί ότι το Έντυπο Συμμόρφωσης που υπέβαλα δεν είχε το περιεχόμενο που απαιτούνταν από τη Διακήρυξη, να θεωρηθεί ότι υπάρχει ασάφεια στον σχετικό όρο της Διακήρυξης, και να μου δοθεί η δυνατότητα να συμπληρώσω την τυχόν ελαττωματική λόγω της ασάφειας προσφορά μου (ΕΑΣΤΕ 423, 424,425/2011), ώστε να συνεχίσω στα επόμενα στάδια του διαγωνισμού.».

17. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης[...].».

18. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης ....περιέχουν ιδίως : ... ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης ,[...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.)[...].».

19. Επειδή το άρθρο 54 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών.[...]2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των

Αριθμός απόφασης: 567/2021

οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.[...] 7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.[...]

20. Επειδή το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102[...]

21. Επειδή, το άρθρο 94 του νόμου 4412/2016 ορίζει ότι: « [...] 4.. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

22. Επειδή στους όρους της διακήρυξης, προβλέπεται ότι : « [...] 4. Το αντικείμενο της σύμβασης αφορά στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων του ...(...), που βρίσκεται στη ... επί της οδού .... Το Νοσοκομείο αποτελείται από... ορόφους, ήτοι υπόγειο – ισόγειο – 1ο όροφο, με συνολική επιφάνεια ... m². Οι υπό ανάθεση υπηρεσίες καθαρισμού, τα ωράρια, τα υλικά καθαρισμού και λοιπές ειδικές απαιτήσεις, περιλαμβάνονται στο Παράρτημα «...» των τεχνικών – λειτουργικών απαιτήσεων, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης. [...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «...» ΣΤΗ ...

Αριθμός απόφασης: 567/2021

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΝΟΙΚΤΟΥ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ, ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟ /... ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ...ΕΤΟΥΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Άρθρο 1 Αντικείμενο του Διαγωνισμού

1 Αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων του στρατοπέδου «...» (...), ο οποίος θα διενεργηθεί με ανοικτό, ηλεκτρονικό, δημόσιο διαγωνισμό, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει της τιμής, (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στις διατάξεις περί προμηθειών του Δημοσίου, όπως ισχύουν και με βάση τις λειτουργικές απαιτήσεις της Υπηρεσίας [...]

Άρθρο 3 Κατάρτιση και Υποβολή Προσφορών

[...]4 Τα περιεχόμενα του παραπάνω ηλεκτρονικού φακέλου πρέπει να είναι τα εξής: ... υποφάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά. ... υποφάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» [...]

7. Στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά»:

[...] β. Οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να υποβάλουν τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 1 των Ειδικών όρων της εν λόγω διακήρυξης [...]

ζ. Σε περίπτωση μη υποβολής ή υποβολής κατά παρέκκλιση, των απαιτήσεων της διακήρυξης, δικαιολογητικών των υποφακέλων «Δικαιολογητικά συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς», η προσφορά απορρίπτεται ως μη κανονική.[...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β» ΣΤΗ ΣΤΗ ...

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΝΟΙΚΤΟΥ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ, ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟ /...

Άρθρο 1 Τεχνικοί Προσδιορισμοί

1. Ο διαγωνισμός θα διενεργηθεί με βάση τις λειτουργικές απαιτήσεις της Υπηρεσίας και οι τεχνικές προσφορές των προμηθευτών θα συνταχθούν με βάση αυτές. Ο υποφάκελος με την ένδειξη «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» απαιτείται να περιλαμβάνει τις κάτωθι ενότητες:

... Έκθεση των προσφερόμενων υπηρεσιών

Αριθμός απόφασης: 567/2021

Στην παρούσα ενότητα, οι προσφέροντες θα πρέπει να υποβάλουν Φύλλο Συμμόρφωσης συμπληρωμένο σύμφωνα με το υπόδειγμα της Προσθήκης «...» αναφορικά με τον τρόπο εκτέλεσης των προσφερόμενων υπηρεσιών καθαριότητας, δηλώνοντας – κατ' ελάχιστον – τη συμμόρφωσή τους με τις λειτουργικές απαιτήσεις της Υπηρεσίας όπως αυτές περιγράφονται στο παράρτημα «Γ».[...]

2. Επισημαίνεται ιδιαίτερως η προσοχή των προμηθευτών στο ότι, όλοι οι παράγραφοι των Λειτουργικών Απαιτήσεων θεωρούνται «ΑΠΑΡΑΒΑΤΟΙ ΟΡΟΙ» και η μη τήρηση αυτών, συνεπάγεται στην απόρριψη της προσφοράς [...]**ΠΡΟΣΘΗΚΗ «...» ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «...» ... ΣΤΗ ...**

ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ... ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

ΕΚΔΟΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ⁽¹⁾ :

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ⁽²⁾	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ⁽³⁾	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ ⁽⁴⁾	-

Ο ΠΡΟΣΦΕΡΩΝ ⁽⁵⁾

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΕΝΤΥΠΟΥ:

(1) Αναγράφεται η ημερομηνία έκδοσης των Λειτουργικών Απαιτήσεων για τις οποίες δηλώνεται η συμμόρφωση (Παράδειγμα: Μάιος 2018).

(2) Αναγράφεται ο αριθμός παραγράφου ή υποπαραγράφου των Λειτουργικών Απαιτήσεων, για τις οποίες δηλώνεται συμμόρφωση (Παράδειγμα: 1...). Στον πίνακα του εντύπου αναγράφονται απαραίτητα όλες οι παράγραφοι και υποπαράγραφοι του κυρίως κειμένου.

(3) Αναγράφεται ο τίτλος της παραγράφου ή της υποπαραγράφου, για την οποία δηλώνεται συμμόρφωση, που αντιστοιχεί στον αριθμό που

Αριθμός απόφασης: 567/2021

συμπληρώθηκε στην ίδια γραμμή της πρώτης στήλης του πίνακα (Παράδειγμα: ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ).

Στην περίπτωση υποπαραγράφων, για τις οποίες δεν υπάρχει τίτλος, αναγράφεται είτε σύντομη περιγραφή του περιεχομένου της υποπαραγράφου ή οι πρώτες τρεις έως πέντε λέξεις της υποπαραγράφου, ακολουθούμενες από αποσιωπητικά.

(4) Αναγράφεται παρατήρηση, ως προς την συμφωνία ή την υπερκάλυψη της σχετικής απαίτησης, της παραγράφου ή υποπαραγράφου των Λειτουργικών Απαιτήσεων, που αντιστοιχεί στον αριθμό που συμπληρώθηκε στην ίδια γραμμή της πρώτης στήλης του πίνακα (Παράδειγμα: Συμφωνώ).[...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «...» ΣΤΗ ...

Όπως οι συνημμένες Λειτουργικές Απαιτήσεις (Απρίλιος 2020) της Υπηρεσίας που έχουν αναρτηθεί στο χώρο συνημμένων προκηρυγμένου διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ – Δημοσευση στο Portal) και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού [...].».

23. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να

Αριθμός απόφασης: 567/2021

τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

24. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27). Περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

25. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

26. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου...*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

Αριθμός απόφασης: 567/2021

27. Επειδή, με βάση τους όρους της διακήρυξης, όπου η πλήρωση των όρων της διακήρυξης επισημαίνεται ως απαίτηση, καθίσταται σαφές ότι οι τεχνικές προδιαγραφές συνιστούν απαραίτους όρους της διακήρυξης (βλ. για τη δεσμευτικότητα των τεχνικών προδιαγραφών απόφαση ΔΕΕ της 5ης Δεκεμβρίου 2013, C-561/12 *Nordecon AS, Ramboll Eesti AS κατά Rahandusministeerium*).

28. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

29. Επειδή, όπως παγίως έχει κριθεί από τη νομολογία, βάσει των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας και της διαφάνειας που διέπουν τη διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από την διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, και κατά συνέπεια, ανεξαρτήτως παντός άλλου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού για δικαιολογητικά μη απαιτούμενα από τη διακήρυξη (ΕΑ ΣΤΕ 18, 19/2011, 3703/2010, 1616, 254/2008, 318/2013 ΔΕΦΑΘ (ΑΣΦ)). Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή δεν δύναται νομίμως να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία διακήρυξη (C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ 28, και απόφαση *Medipac* C-6/05, EU:C:2007, 337, σκέψη 54).

30. Επειδή στην παρ. ...7 του άρθρου ... του Παραρτήματος ... της διακήρυξης προβλέπεται ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλουν με την

Αριθμός απόφασης: 567/2021

προσφορά τους τα έγγραφα και στοιχεία που παρτίθενται στο άρθρο ... των Ειδικών όρων του Παραρτήματος ... της διακήρυξης. Στη δε παρ. ... του άρθρου ...των Ειδικών όρων του Παραρτήματος ... της διακήρυξης ορίζεται ότι οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να καταθέσουν με την προσφορά τους Φύλλο Συμμόρφωσης συμπληρωμένο σύμφωνα με το υπόδειγμα της Προσθήκης ... του Παραρτήματος ..., δηλώνοντας τη συμμόρφωσή τους με τις λειτουργικές απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ... της διακήρυξης. Ειδικότερα, στην Προσθήκη ... του Παραρτήματος... της διακήρυξης παρατίθεται υπόδειγμα Φύλλου Συμμόρφωσης με τη μορφή πίνακα με τρεις στήλες, στην πρώτη στήλη του οποίου που φέρει τον τίτλο «ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ» πρέπει να αναγραφεί ο αριθμός παραγράφου ή υποπαραγράφου των Λειτουργικών Απαιτήσεων του Παραρτήματος ... της διακήρυξης για τις οποίες δηλώνεται συμμόρφωση. Συγκεκριμένα, δίδεται παράδειγμα συμπλήρωσης του πίνακα και δη της πρώτης στήλης, με καθορισμό του τρόπου αναγραφής παραγράφου και υποπαραγράφου (ήτοι 1α), ώστε με τον τρόπο αυτό καθορίζεται ότι δήλωση συμμόρφωσης ζητείται σε σχέση με τις παραγράφους και τις υποπαραγράφους των λειτουργικών απαιτήσεων του Παραρτήματος ..., και επισημαίνεται ότι απαιτείται απαραίτητως η αναφορά στον πίνακα όλων των παραγράφων και υποπαραγράφων του κυρίως κειμένου του Παραρτήματος .... Επομένως, δοθέντος και ότι σύμφωνα με την παρ. ... του άρθρου ...των Ειδικών όρων του Παραρτήματος ... της διακήρυξης όλοι οι παράγραφοι των Λειτουργικών Απαιτήσεων του Παραρτήματος ..., ενώ επί πλέον στο υπόδειγμα του Φύλλου Συμμόρφωσης ορίστηκε ότι όχι μόνον οι παράγραφοι αλλά επί πλέον και οι υποπαραγράφοι των Λειτουργικών Απαιτήσεων του Παραρτήματος ...αποτελούν απαραίτους όρους, η μη τήρηση των οποίων συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, τυχόν μη συμπερίληψη στο Φύλλο Συμμόρφωσης του συνόλου των παραγράφων και υποπαραγράφων των Λειτουργικών

Αριθμός απόφασης: 567/2021

Απαιτήσεων του Παραρτήματος ... της διακήρυξης αποτελεί, κατά δεσμία αρμοδιότητα, λόγο αποκλεισμού.

31. Επειδή, περαιτέρω, το κυρίως κείμενο του Παραρτήματος ...- Λειτουργικές Απαιτήσεις της διακήρυξης υποδιαιρείται σε οκτώ παραγράφους που φέρουν αντίστοιχη αρίθμηση (...) και τίτλο. Επίσης, οι παράγραφοι ... και ... του κυρίως κειμένου των Λειτουργικών Απαιτήσεων υποδιαιρούνται η κάθε μία σε τρεις υποπαραγράφους καθορισμένες με γράμματα (...), η δε παράγραφος ... σε εννέα υποπαραγράφους (...), ενώ εκάστη υποπαράγραφος φέρει διακριτό τίτλο και υποδιαιρείται περαιτέρω σε αριθμημένα εδάφια (... κοκ). Σημειωτέον ότι οι παράγραφοι ... και ... του κυρίως κειμένου των Λειτουργικών Απαιτήσεων δεν υποδιαιρούνται σε υποπαραγράφους καθορισμένες με γράμμα αλλά μόνον σε αριθμημένα εδάφια (...). Συνεπώς, δεδομένου ότι, ως έχει εκτεθεί στην προηγούμενη σκέψη, στο παράδειγμα που περιλαμβάνεται στην Προσθήκη ... του Παραρτήματος ... της διακήρυξης προς τον σκοπό αποσαφήνισης του ορθού τρόπου συμπλήρωσης του Φύλλου Συμμόρφωσης καθορίζονται αφενός μεν ως παράγραφοι τα χωρία του κυρίως κειμένου του Παραρτήματος ...- Λειτουργικές Απαιτήσεις που διακρίνονται με αρίθμηση (...) και αφετέρου ως υποπαραγράφοι τα χωρία των παραγράφων που διακρίνονται με γράμματα (...), χωρίς να γίνεται ουδεμία μνεία σε υποχρέωση αναφοράς επί πλέον και των αριθμημένων εδαφίων, δεν απαιτείται το Φύλλο Συμμόρφωσης να περιλαμβάνει και ειδική αναφορά στα αριθμημένα εδάφια των παραγράφων ή/και υποπαραγράφων του κυρίως κειμένου των Λειτουργικών Απαιτήσεων, πολλώ δε μάλλον επί ποινή αποκλεισμού. Πέραν των ανωτέρω, το Παράρτημα ... περιλαμβάνει εκτός του κυρίως κειμένου και πέντε προσθήκες με πίνακες.

32. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο προσφεύγων υπέβαλε με την προσφορά του έγγραφο υπό τίτλο «ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ» στο οποίο παρατίθενται οι προσθήκες του Παραρτήματος .... Ωστόσο, ως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, το εν λόγω έγγραφο

Αριθμός απόφασης: 567/2021

υποβλήθηκε εκ περισσού, καθώς δεν απαιτείται από τη διακήρυξη η υποβολή Φύλλου Συμμόρφωσης με το ως άνω περιεχόμενο αλλά μόνον Φύλλου Συμμόρφωσης κατά το υπόδειγμα της Προσθήκης ... του Παραρτήματος ... της διακήρυξης. Επίσης, ο προσφεύγων υπέβαλε έγγραφο υπό τίτλο «ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ» με το ακόλουθο περιεχόμενο:

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ
Παράγραφος 1	Σκοπός	
Παράγραφος 2 α	Περιγραφή του έργου	
Παράγραφος 3 α	Τεχνικός εξοπλισμός — όροι που πρέπει να πληρούνται	
Παράγραφος 3 β	Απαραίτητα μηχανήματα και εξοπλισμοί	
Παράγραφος 3 γ	Λοιπά υλικά και εξοπλισμός	
Παράγραφος 4 α	Απαραίτητα προϊόντα Καθαρισμού και Απολύμανσης	
Παράγραφος 4 β	Ειδικοί όροι και προδιαγραφές Καθοριστικών προϊόντων	
Παράγραφος 4γ	Ειδικές οδηγίες Χρήσης Καθοριστικών προϊόντων	
Παράγραφος 5	Προσωπικό του συνεργείου καθαρισμού	
Παράγραφος 6 α	Γενικές οδηγίες για τον τρόπο καθαρισμού του Νοσοκομείου - γενικά	
Παράγραφος 6 β	Τρόποι σφουγγαρίσματος	
Παράγραφος 6 γ	Είδη που καθαρίζονται στο τέλος εργασίας	
Παράγραφος 6 δ	Απολύμανση θήκης υγρού σαλονιού	
Παράγραφος 6ε	Καθαριότητα αίματος σε επιφάνεια	
Παράγραφος 6 στ	Οδηγίες εργασίας για τους καθαριστές	
Παράγραφος 6 ζ	Κώδικας χρωμάτων για την καθαριότητα	
Παράγραφος 6 η	Απορρίμματα	
Παράγραφος 6 θ	Περιγραφή για τις βασικότερες εργασίες καθαρισμού	
Παράγραφος 7	Προγραμματισμός εργασιών καθαρισμού — συχνότητα εκτέλεσης	
Παράγραφος 8	Ωράριο εργασιών καθαρισμού	
Προσθήκη 1	Απαραίτητες εργασίες — συχνότητα εκτέλεσης	
Προσθήκη 2	Ωράριο εργασιών προσωπικού	
Προσθήκη 3	Γενικές οδηγίες για την διαχείριση απορριμμάτων	
Προσθήκη 4	Ορισμοί εργασιών καθαριότητας	
Προσθήκη 5	Χώροι στρατοπέδου που θα καθαρίζονται	

Αριθμός απόφασης: 567/2021

Επί τη βάσει του ως άνω περιεχομένου του Εντύπου Συμμόρφωσης προκύπτει ότι ο προσφεύγων έχει συμπεριλάβει το σύνολο των παραγράφων και υποπαραγράφων του κυρίως κειμένου του Παραρτήματος ... της διακήρυξης, σύμφωνα και με το παράδειγμα που περιλαμβάνεται στο υπόδειγμα της Προσθήκης ... του Παραρτήματος ... της διακήρυξης. Ο δε ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής περί μη αναγραφής των υποπαραγράφων στο υποβληθέν από τον προσφεύγοντα Έντυπο Συμμόρφωσης ερειδεται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, καθώς, η αναθέτουσα αρχή εκλαμβάνει τα αριθμημένα εδάφια ως υποπαραγράφους, ενώ, ως η ίδια έχει καθορίσει με το συγκεκριμένο παράδειγμα που περιλαμβάνεται στην Προσθήκη... του Παραρτήματος ... της διακήρυξης (...) έκαστη παράγραφος του κυρίως κειμένου του Παραρτήματος ... διακρίνεται με αρίθμηση, ενώ κάθε υποπαράγραφος με γράμματα. Προς επίρρωση της ως άνω θέσης επισημαίνεται ότι, ως αναφέρεται στην προσβαλλόμενη, έτερος διαγωνιζόμενος απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι δεν συμπεριλήφθηκε στο Έντυπο Συμμόρφωσης ειδικώς η υποπαράγραφος ... και άρα προδήλως η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί ως υποπαράγραφο, το χωρίο εκείνο του κυρίως κειμένου του Παραρτήματος ... της διακήρυξης που καθορίζεται με γράμμα (...). Είναι δε αυτονόητο ότι ο καθορισμός της έννοιας της υποπαραγράφου είναι σαφής κατά τους όρους της διακήρυξης και επομένως η αναθέτουσα αρχή δεν δύναται να αξιολογεί ως υποπαράγραφο άλλοτε μεν το χωρίο που καθορίζεται με γράμμα (α, β κοκ) ως αναφέρεται στην διακήρυξη, και έπραξε με την προσφορά ετέρου διαγωνιζόμενου, και άλλοτε δε να αξιολογεί ως υποπαράγραφο το χωρίο που συνιστά αριθμημένο εδάφιο ως πλημμελώς έπραξε εν προκειμένω με την προσφορά του προσφεύγοντος, ούτε να εκλαμβάνει ως υποπαραγράφους όχι μόνον τις καθοριζόμενες στην διακήρυξη ως υποπαραγράφους -ως οφείλει- αλλά επίσης παρά τους όρους της διακήρυξης και εκείνα τα χωρία της διακήρυξης που συνιστούν αριθμημένα εδάφια. Αλυσιτελώς δε ο προσφεύγων προβάλλει υποχρέωση κλήσης του προς παροχή διευκρινίσεων λόγω ασάφειας της διακήρυξης, καθώς δεν

Αριθμός απόφασης: 567/2021

συντρέχει εν προκειμένω ασάφεια αλλά ρητός καθορισμός του τρόπου συμπλήρωσης του Εντύπου Συμμόρφωσης δια συγκεκριμένου παραδείγματος. Επομένως, σύμφωνα και με τα εκτεθέντα υπό σκέψεις 23-28, η προσβαλλόμενη τυγχάνει ακυρωτέα κατά το σκέλος που απορρίπτεται η προσφορά του προσφεύγοντος και ο μόνος λόγος της προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

33. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

34. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

35. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει τη με αριθμ. πρωτ. ...απόφαση της αναθέτουσας αρχής κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 9 Μαρτίου 2021 και εκδόθηκε την 29^η Μαρτίου 2021 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ